

Route 5 km

Speuren naar reeën met duinwachter Hans

dunea
DUIN & WATER

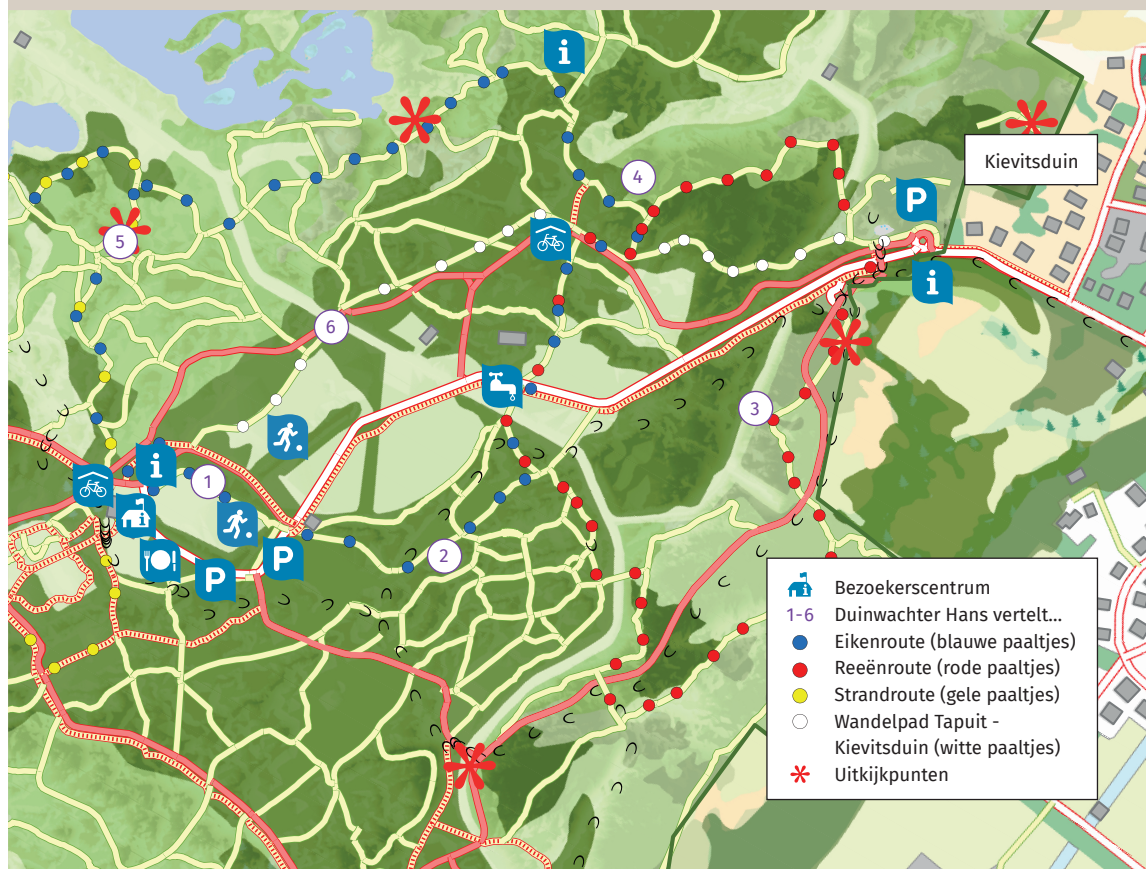
Duinwachter Hans

“Al mijn leven lang ben ik gefascineerd door reeën. Ik werk ruim tweeëntwintig jaar als duinwachter bij Dunea. Ik heb diverse beroepsopleidingen gevolgd, ook over reeën, en ik verdiep me graag in hun leven en gedrag. Geen ree is hetzelfde en geen gewei is gelijk.”

Introductie wandeling

Vaak zie ik reeën op de Eikenroute en Reeënroute hier in Meijndel. Loop De Tapuit, bezoekerscentrum Dunea, uit en wandel naar het speelveld. De Eikenroute start aan de linkerkant van het speelveld. Je loopt door verschillende leefgebieden van reeën. Je maakt een goede kans om ze te zien!

Het is vaak een kwestie van rustig wandelen, goed kijken, stil zijn én wat geluk. Wil je de hond meenemen? Gezellig, maar die moet wel aan de lijn blijven!

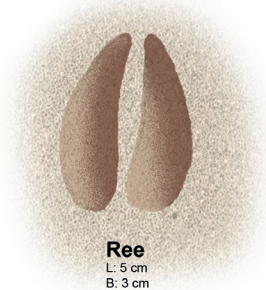

- 1 *Het is handig om wat van reeën te weten voordat je op pad gaat. Mijn advies: lees de tekst in deze folder vooraf zittend aan de picknicktafel. Wandel daarna verder, zodat je de meeste kans hebt om (sporen van) een ree te zien.*

Voordat je gaat speuren naar sporen

Reeën komen overal in Meijendel voor. Dat kun je zien aan de hoefafdrukken in het zand en aan de keutels. Maar ook veegsporen van het gewei aan de struiken en krabsporen in het zand verraden hun aanwezigheid. Al deze 'stille getuigen' tref je aan op- en langs de wandelpaden.

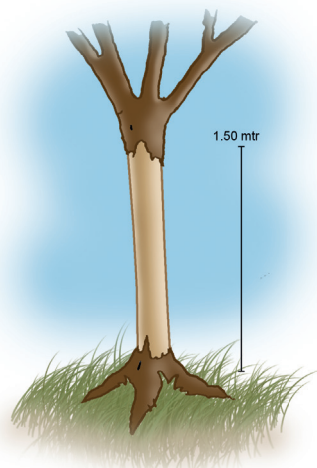
Ook is het handig als je weet hoe reeën leven en wat je wel of juist niet moet doen om ze te zien. Ik kan niet garanderen dat je ze ziet, maar dat maakt het juist een mooie uitdaging om met de hulp van dit boekje te kijken of het lukt.

Ree
1,50 cm per keutel

Het lied 'Twee reebruine ogen die keken de jager aan' klopt niet, want de ogen zijn niet bruin maar zwart. Met een schofthoogte van 80 centimeter en een lengte van de neus tot de staart van 120 centimeter, zijn reeën de kleinste hertachtigen van Nederland. De vachtkleur van reeën is zomers roodbruin en 's-winters grauwgrijs.

De beste kans op het zien van reeën is in de uren na zonsopkomst en voor zonsondergang. Vooral bij windstil- en zonnig weer zijn ze goed te zien, omdat ze zich graag opwarmen in de zon. Bovendien horen ze bij windstil weer beter of er onraad is dan als het stormt. Bij zware wind en heftige regen blijven ze het liefst verstopt tussen het struikgewas. Reeën zitten graag een meter onder de rand van een helling, uit de wind. Zo overzien ze hun gebied en ruiken en horen alles. Als een ree zich ontdekt voelt, blijft het stil staan. Dat kan minuten lang duren. Schrikt een ree, dan springt het luid blaffend op en verdwijnt uit het zicht. Ik hoor je denken: blaffend? Ja echt! Het geluid van een ree lijkt op het blaffen van een hond.

- ② *Hier zie ik 's ochtends vaak reeën. Haaks op het pad zie je kleine paadjes, die worden gebruikt door reeën. Ze markeren hun wissel (zo noemen we het pad van een ree) met hun geurklieren, zodat ze bij ook bij slecht zicht snel kunnen vluchten. Waar zo'n wissel het wandelpad kruist, kun je de prenten (afdrukken) van de hoeven vinden. Niets gezien? Onderweg kom je er zeker meer tegen.*
- ③ *Volg de rode palen. Als je twee keer een fietspad bent overgestoken kom je bij een vallei. Ook op dit plekje zie ik vaak reeën. In het dichte struikgewas aan de overkant, kunnen ze zich goed verstoppen en alles in de gaten houden. Je kunt ook letten op vraatsporen.*

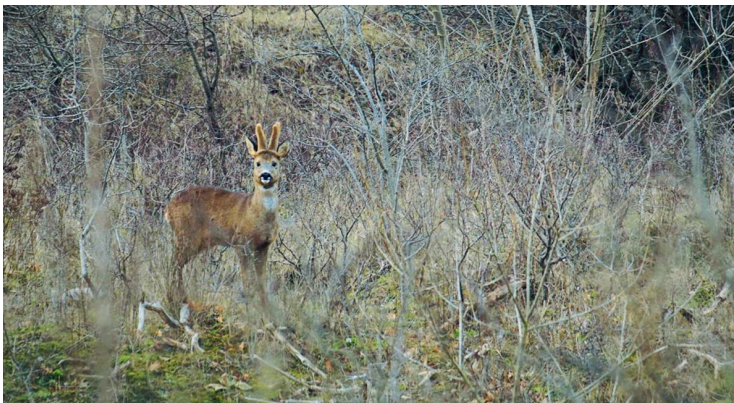

Vraatsporen? Reeën zijn, net als alle andere herten, herkauwers. Daarbij grazen ze niet zoals koeien, maar al knabbelend scharrelen ze hun kostje bij elkaar. Ik noem ze daarom snoepers. Afhankelijk van het jaargetijde kunnen dat bloem- en bladknoppen zijn, maar ook rozenblaadjes, bladeren van varens, paddenstoelen, jonge twijgen, jong gras en boomvruchten. Nadat het ree gegeten heeft, gaat het zitten en boert het voedsel vanuit de pens (maag) op om het te herkauwen. Tijdens het herkauwen is het belangrijk dat reeën niet worden gestoord door loslopende honden of struinende recreanten.

4 Als je de weg bent overgestoken, volg je de rode palen naar links. Volg daarna de blauwe palen. Je komt in een gebied met meer bomen en dicht struikgewas. Er wonen hier veel reeën. Door hun kleur zijn ze lastig te zien, maar je kunt letten op de spiegel. Dit is een witte vlek op hun achterwerk.

Het reeëngezin: bokken, geiten en kalfjes

De mannetjes reeën noemen we bokken en ze hebben een gewei. In november-december vallen de twee geweistangetjes af. Vanuit de schedel begint het gewei weer opnieuw te groeien en is omgeven door een basthuid, een zachte, fluweelachtige huid. Als in maart-april het gewei is volgroeid, schuurt de bok de basthuid eraf en is het gewei weer klaar. Met dat gewei imponeert de bok zijn rivalen. Soms gebruiken ze hun gewei zelfs om mee te vechten!

De vrouwtjes reeën heten geiten. De dames dragen geen gewei. Als in de bronsttijd (paartijd), juli-augustus, de geit bevrucht wordt door de bok, duurt het tot mei of juni voordat er één of meerdere kalfjes geboren worden. De kalfjes zoeken tussen het hoge gras en de planten een veilig plekje waar de geit ze een paar keer per dag komt zogen. Na enkele dagen lopen de kalfjes al met hun moeder mee. Het zogen kan enkele maanden duren, maar binnen twee weken begint het kalf met het eten van vast voedsel, zoals blaadjes en knoppen.

Reebokken hebben allemaal een eigen woongebied; een territorium. In dat gebied leven meerdere geiten, ook weer met een eigen territorium. Vanaf het voorjaar, als de geweien volgroeid zijn, bakenen de bokken hun territorium af door er mee langs struiken te schuren. Ook krabben ze met hun hoeven in het zand en urineren daarover heen, zodat andere bokken weten dat dit het gebied van de buurman is.

5

Volg de blauwe palen. Bij de houten toren heb je een mooi uitzicht over een groot deel van Meijendel. Meijendel is bijna 2000 hectare groot. Er kunnen hier meer dan 100 reeën voorkomen.

Geurtjes: Alle reeën hebben geurklieren tussen de hoeven en aan de achterpoten. Bokken hebben ze ook tussen hun gewei. Omdat ze niet zo heel groot zijn, scharrelen reeën makkelijk tussen en onder de begroeiing door. Zo wordt, al schurend, hun geur verspreid en zijn de territoria onderling bekend. Bokken leven van het voorjaar tot de late herfst alleen. Geiten leven in die tijd met hun kalveren van dat jaar en vaak nog de jongen van het jaar er voor, in hun gebiedjes. Voor de winter zoeken reeën uit naast gelegen territoria elkaar op, en brengen in sprongen (groepen) de winter door.

- 6 *De wandeling zit er bijna op. Niets gezien onderweg? In het bezoekerscentrum zie je een opgezette reebok en een reekalf. Bij het natuurhoorspel kun je een ree horen 'blaffen'. Meer weten over reeën? Schrijf je dan in voor een reeënexcursie.*

Waar- en hoe je reeën kunt zien, is afhankelijk van vele factoren. Op sommige heb je zelf invloed.

Tips voor een volgende keer

- Neem een verrekijker mee.
- Wandel rond zonsopgang of zonsondergang.
- Hoe minder je praat en hoe minder geluid je kleding maakt, des te meer kans dat je reeën ziet.
- Bij slecht weer met regen en wind heb je minder kans dan bij zon en weinig wind.
- Met de hond wandelen is prachtig. Helaas ruikt jouw hond voor een ree naar roofdier. Als het ree de hond ruikt, slaat hij op de vlucht.
- Reeën kunnen goed ruiken, zeker als de wind naar ze toe staat. Gebruik dus geen sterk ruikende parfum of aftershave. Reeën ruiken ook lichaamsgeur. Als het kan, loop dan tegen de wind in.
- Reeën kunnen niet de kleuren onderscheiden zoals wij die zien. Hoewel ze niet zo goed kunnen zien, nemen ze bewegingen snel waar. Het dragen van egale donkere kleding, zoals groen, rood of grijs valt voor reeën het minst op als je door de natuur loopt.
- Ben je slecht ter been of kun je ons duin alleen met de fiets bezoeken? Geen probleem. Vanaf de Harstenhoekweg, naast de watertoren in Scheveningen, kun je in de schemering naar reeën kijken. Daar staan ook bankjes. De reeën lopen dagelijks over het Nettenboetstersveld langs die weg. Ook kun je daar vaak vossen en konijnen zien.

Foto bok: David Kromhout | Foto's geit en kalf: Leo Loijenga | Illustraties: Adrie Kloos | Ontwerp: T2 Design en Communicatie

Contact

De Tapuit, bezoekerscentrum Dunea
Meijendelseweg 40
Wassenaar

T 088 - 347 48 49

E bezoekerscentrum@dunea.nl

I www.dunea.nl/bezoekerscentrum

Openingstijden

Dinsdag t/m zondag van 10:00 uur tot 17:00 uur

Volg ons ook op Twitter, Facebook of Instagram

@detapuit

@duingebieden_dunea

De Tapuit

Nationaal
Park
**Hollandse
Duinen**

